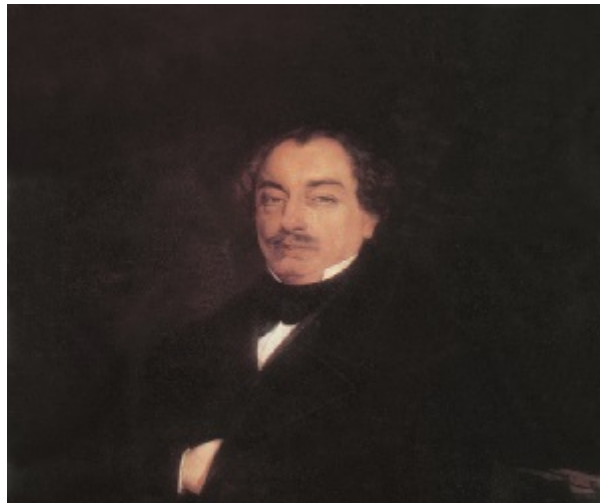

Κωνσταντίνος Δημ. Σχινάς (1801-1857), ο πρώτος Πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών (Θανάσης Χρήστου, Αν. Καθηγητής Νεότερης & Σύγχρονης Ιστορίας Πανεπιστημίου Πελοποννήσου)

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Ο Κωνσταντίνος Σχινάς είναι μία από τις πιο ενδιαφέρουσες πολιτικές και πνευματικές προσωπικότητες της εποχής του. Είναι ο πρώτος Πρύτανης και ο πρώτος καθηγητής σε έδρα της ιστορίας στη Φιλοσοφική σχολή του πρώτου Ελληνικού Πανεπιστημίου στην Αθήνα.

Η οικογένεια του Κωνσταντίνου Δ. Σχινά μαρτυρείται εγκατεστημένη στην Κωνσταντινούπολη κατά τα τέλη του 18ου αιώνα. Δεν είναι εύκολο να βρεθούν

πολλά ονοματολογικά και προσωπογραφικά στοιχεία, πριν από την εμφάνιση της γενεάς του πατέρα του, Δημητρίου Σχινά. Πιο πριν, το μόνο που γνωρίζουμε για την οικογένεια των Σχινάδων είναι ότι οι καταβολές της ανάγονται στην Μαγνησία της Θεσσαλίας. Μάλιστα, κατά πληροφορίες που χάνονται μέσα στην ομίχλη του θρύλου, οι Σχινάδες προερχόμενοι από το Βυζάντιο κατέφτασαν αρχικά στα Αγραφα, από όπου κατόπιν ήρθαν στην Μαγνησία και αυτό τριακόσια και παραπάνω χρόνια πριν από την γενεά του Κωνσταντίνου.

Ο Κωνσταντίνος γεννήθηκε στις 9 Μαρτίου 1801 στο Φανάρι της Κωνσταντινούπολης. Βαπτίστηκε από τον πρώτο ξαδελφό της μητέρας του, Πατριάρχη Καλλίνικο Φεταλά και με ανάδοχο τον Δημήτριο Μουρούζη. Έτυχε μιάς εξαιρετικής και σπάνιας παιδείας, η οποία άρμοζε στα καθιερωμένα πρότυπα της ευημερούσας και αριστοκρατικής φαναριώτικης κοινωνίας του 19ου αιώνα. Διδάχθηκε «κατ' οίκον τα εγκύκλια γράμματα» από τον καθηγητή Πλάτωνα Φραγκιαδάκη, θερμό θιασώτη του διαφωτισμού και μετέπειτα Μητροπολίτη Χίου, που απαγχονίστηκε το 1822 εξαιτίας της εθνικής του δράσης. Φέρεται ακόμα να φοίτησε και στην Μεγάλη του Γένους Σχολή στην Κωνσταντινούπολη, αφού το Πανεπιστήμιο του Βερολίνου τον δέχεται το 1823 στις τάξεις των φοιτητών του, όταν υποβάλλει ως τεκμήριο ολοκλήρωσης της εγκύκλιας παιδείας του ακαδημαϊκό τίτλο από την εν λόγω Σχολή. Επιπλέον ο νεαρός Κωνσταντίνος διδάχθηκε από τον πατέρα του και έναν Οθωμανό, ονόματι Λαμή, τις ασιανές γλώσσες, όπως αποκαλούνταν την εποχή αυτή η αραβική, η περσική και η τουρκική.

Η επανάσταση του 1821 αναμφισβήτητα ήρθε να ανακόψει ξαφνικά και βίαια την βουβή και ήρεμη εξέλιξη της ευημερούσας ζωής του υψηλόβαθμου υπαλλήλου Δημητρίου Σχινά αλλά και ολόκληρου του Ελληνισμού που διαβιούσε στην Οθωμανική αυτοκρατορία.

Ο Δ. Σχινάς εξαιτίας της ύπαρξης κάποιων διπλωματικών σχέσεων κατάφερε να διαφύγει έγκαιρα με την οικογένειά του από τα ανελέητα αντίποινα και να καταφύγει τον Απρίλιο του 1821 στην Οδησό.

Η συμβολή του στην παιδεία

Ο Κ. Δ. Σχινάς έπαιξε πρωταγωνιστικό ρόλο στον τομέα της παιδείας. Διορίστηκε από την Αντιβασιλεία ως αναπληρωτής του γραμματέα επί των εκκλησιαστικών και επειδή ο τελευταίος ήταν απασχολημένος εξ ολοκλήρου με τα εκκλησιαστικά πράγματα, παρέμεινε επικεφαλής της επιτροπής παιδείας, η οποία αποτελούνταν από τους Α. Πολυζώδη, Ι. Κοκκώνη, Α. Σούτσο, Ι. Βενθύλο και Δόκτ. Φράντζ. Το 1833 γίνεται η έναρξη των διαδικασιών για την νομοθετική θεμελίωση και

οργάνωση συνολικά του νεοελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, που θα ολοκληρωθεί την προσεχή πενταετία με την ίδρυση του Οθωνικού Πανεπιστημίου το 1837 και θα διατηρήσει τα ίδια βασικά χαρακτηριστικά μέχρι περίπου το 1880. Και η έναρξη αυτή συμπίπτει με την σύσταση της επιτροπής της οποίας ηγείται ο Σχινάς.

Αμέσως μετά τον διορισμό της, η επιτροπή συνεδρίασε κατά τις τελευταίες μέρες του Μαρτίου εκλέγοντας γραμματέα τον Α. Πολυζωΐδη, ο οποίος συνέταξε και υπέγραψε ένα έγγραφο. Σύμφωνα με αυτό ζητούσε αφενός την αποστολή υλικού σχετικά με το αντικείμενο ενασχόλησής της (όπως εκθέσεις, σχέδια, παρατηρήσεις κ.λπ.) και αφετέρου την εξεύρεση κατάλληλου κτηρίου για τις εργασίες της.

Έχοντας ως βάση το υλικό αυτό η επιτροπή άρχισε τις προκαταρκτικές της συνεδριάσεις στις οποίες θα πρέπει να έγινε η κατανομή και ανάθεση της πρώτης μορφής σύνθεσης των κανονισμών όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων.

[Συνεχίζεται]